

## **Lausunto Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille saariston postinjakelun muutoksista**

351/13.04.01/2019

Kaupunginhallitus 12.08.2019 § 249

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on 12.7.2019 pyytänyt kaupungilta lausuntoa Turun saariston postinjakelun muutoksista 19.8.2019 mennessä. Lausuntopyyntö oheistetaan.

LIITE B4, KH 12.8.2019

Posti on antanut Traficomille selvityksensä postilain 17 §:n mukaisesta vaikeakulkuisuudesta saaristoalueella.

Kaupunginhallitus on aikaisemmin käsitellyt saariston postinjakelun muutoksia kokouksessaan 20.5.2019.

Oheismateriaali:

- Kaupunginhallituksen käsittely 20.5.2019

**KAUPUNGINJOHTAJA:**

Kaupunginhallitus antaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus ei hyväksy Postin esittämiä perusteita suunnitelluille postinjakelun muutoksille eikä Postin tulkintaa postilaista vaikeakulkuisen saariston osalta. Vaadimme Postia ja toiminnan valvonnasta vastaavaa Liikenne- ja viestintävirastoa Traficomia kumoamaan päätöksen saariston postinjakelun muutoksesta.

### **Perusteet**

Postin tulkinta vaikeakulkuisuudesta on epälooginen ja perustuu satunnaiseen otokseen saaristosta. Postin tulkinta liikennetiheydestä on epämääräinen: Naantalissa Palvan ja Velkuan saaret on jostakin syystä otettu postinumerona mukaan, vaikka Turun saaristossa on muitakin vastaavia lossiyhteyksiä. Palvan ja Velkuanmaan saaret sijaitsevat hyvinkin tiheästi liikennöityjen reittien varrella (liikennetiheys: yksi vuoro 30 minuutin välein, matkan kesto 7 minuuttia). Palvan ja Velkuanmaan saarissa on hyväkuntoiset ja mitoitukseltaan raskeallakin kalustolla liikennöitävät päätiet.

Haluamme edelleen korostaa, että postilain 18 §:ssä säädetään, että "postilla on oikeus poiketa 17 §:ssä säädetystä keräily- ja jakelutiheydestä, jos kyseessä on vaikeakulkuisella

tai saaristo- tai erämaa-alueella oleva talous". Kyse on tältäkin osin ilmeisesti väärästä laintulkinnasta, koska esitetty palvelun heikennys koskee kokonaisia postinumeroalueita saaristossa eikä laissa sanamuotonsa mukaisesti säädettyä yksittäistä taloutta.

Posti ilmoittaa selvityksessään, että mikäli postilähetykset eivät ehdi kello 8.00 lossille Teersalosta Palvaan, on odotusaika 30 minuuttia ja viivästys edelleen kertautuu seuraavassa yhteysväliässä Palvasta Velkuanmaahan. Asia ei ole kuitenkaan näin, vaan postin mahdollisesti viivästyessä on Palvasta välitön lossiyhteys Velkuanmaahan. Viivästyksen kertautumisesta ei siis ole kyse.

Lauttaliikenteen nopeus ja tiheys mahdollistavat postin vaivattoman kuljettamisen ympäri vuoden niin Palvan kuin Velkuanmaan saarille. Saarilta pääsee myös takaisin ilman kohtuutonta odotusaikaa. Sekä Palvaan että Velkuanmaalle pääsee hyväkuntoisia yleisiä teitä pitkin aikataulun mukaan liikennöivällä lossilla, joten vaikeakulkuisesta saaristosta ei olla kyse. Palvan lossi sijaitsee vain 30 minuutin ajomatkan päästä Naantalista. Palvan saarella on kasvava koulu (60 oppilasta) ja uuden koulurakennuksen rakentaminen aloitetaan ensi vuonna. Niin Palva kuin Velkuanmaa ovat merkittäviä saaria sekä kesäasumisen että matkailun kannalta. Liikenneyhteyksien toimivuudesta Velkuanmaan ja Palvan saarilta kertoo se, että molemmista saarista on päivittäin työmatkaliikennettä Turkuun ja lähiympäristöön.

Naantalin yhteysalusreittien varrella oleviin saariin Rymättylässä ja Velkualla on päivittäinen liikenne. Tavara- ja henkilöliikennettä kuljetetaan useita kertoja päivässä, joten vaikeakulkuisesta saaristosta ei voida puhua. Lisäksi on otettava huomioon, että liikennöitsijälle ei makseta korvausta postin kuljetuksesta. Näin ollen ylimääräistä kustannusta postille ei tule näiden saarien postinkuljetuksesta.

Postin tulkinta on postilain ja perustuslain vastainen sekä saarissa asuvien yhdenvertaisuutta loukkaava. Postin suunnittelema jakelunmuutos ei myöskään ole saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain mukainen. Valtion, Traficomien sen edustajana, on em. lain 5 §:n mukaan pyrittävä huolehtimaan siitä, että saariston vakinaisella väestöllä on käytettävissään asumisen, toimeentulon ja välttämättömän asioinnin kannalta tarpeelliset liikenne- ja kuljetuspalvelut, sekä siitä, että nämä palvelut ovat mahdollisimman joustavat ja ilmaiset tai hinnaltaan kohtuulliset.

Toimenpide on vastoin postilain 1 §:ää, jonka mukaan lain tarkoituksena on turvata postipalveluiden ja erityisesti yleispalvelun saatavuus tasapuolisilla ehdoilla koko maassa. Toimenpide loukkaa nyt suunnitelluilla muutoksilla Turun saariston asukkaiden oikeuksia ja on perustuslain 6 §:n vastainen,

koska ihmisten pitää olla yhdenvertaisia lain edessä. Postin esittämät jakelumuutokset on kohdistettu vain Turun saariston postialueille, vaikka vastaavanlaisten lossi- ja lauttayhteyksien päässä on asuttuja saaria muun muassa Itä-Uudellamaalla, Itä-Suomen järvisseudulla ja Pohjanlahden rannikolla.

Kuten olemme aikaisemmassa esityksessämme Traficomille todenneet (liite), laki saariston kehityksen edistämisestä (ns. saaristolaki) velvoittaa kunnat ja valtion turvaamaan saariston kiinteä asutus luomalla riittävät peruspalvelut. Valtakunnallinen saaristo-ohjelma puolestaan toteuttaa saaristolain tavoitteita ja tasapainottaa osaltaan aluekehitystä.

Saariston kehityksen edistämisestä annetun lain tavoitteena on peruspalvelujen turvaaminen saaristossa. Nyt esitetty postinjakelun muutos asettaa Turun saaristolaiset eriarvoiseen asemaan muihin alueisiin verrattuna niin mantereella kuin muilla saaristoalueilla. Postipalvelu on yksi saariston keskeisimmistä palveluista sekä siellä asuville että yritystoimintaa harjoittaville. On myös huomattava, että verkkokaupan kehityksessä ja kasvaessa yhä useampi saaristossa asuva tilaa ostoksensa postin pakettitoimituksina.

Postin selvityksistä puuttuu edelleen esitys postinjakelun muutoksilla saavutettavasta säästöstä sekä koko saariston ja erämaa-alueiden tasapuolinen tarkastelu. Vaikuttaa siltä, että nyt toimitetuissa selvityksissä on lukkiuduttu jo etukäteen saattunaisotannalla valittuihin postinumeroihin. Posti perustelee säästöjä korkeilla jakelukustannuksilla ulkosaaristossa, johon Naantali ei kuulu. Velkua ja Rymättylä ovat sisäsaaristoa.

Postin esittämistä perusteista sekä lauttayhteyksistä esittämistään kannanotoista on todettavissa, että Posti tulkitsee kyseiset saaristoalueet vaikeakulkuisiksi vain omista taloudellisista lähtökohdistaan katsottuna, vailla todellisia liikenneyhteydellisiä tai maantieteellisiä perusteita.

#### KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.